

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9P/8/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317201696
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2017:5317201696.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou vo veci starostlivosti o maloletého S. I. T., XX.X.XXXX, H. M. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťaťa rodičov: matky I. I., T.. X.X.XXXX, U. H. Č., Z. T. S. O. D. K., N.. Y. XXXX/X, Č. a otca N. I., F. S. X.X.XXXX, v konaní o návrhu navrhovateľa S. I., T.. XX.XX.XXXX, H. M. XXXX o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd z v e r u j e maloletého S. I., T.. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti brata S. I., T.. XX.XX.XXXX, H. M. XXXX.

II. Brat S. I., T.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého S. I., T.. XX.X.XXXX v rovnakom rozsahu, ako ju vykonáva matka.

III. Brat S. I., T.. XX.XX.XXXX j e o p r á v n e n ý zastupovať a spravovať majetok maloletého S. I., T.. XX.X.XXXX v bežných veciach.

IV. Matka I. I., T.. X.X.XXXX j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého S. I., T.. XX.X.XXXX sumou vo výške 300,- € mesačne počnúc od 3.2.2017 vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, ktoré výživné je povinná poukazovať počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca.

V. Zameškané výživné na maloletého S. I., T.. XX.X.XXXX za obdobie od 3.2.2017 do 12.5.2017 v sume 994,62 € s a m a t k e p o v o ľ u j e splácať v splátkach vo výške 50,- € mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktoré splátky je matka povinná poukazovať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca pod sankciou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich.

VI. Žiadny z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1) Návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 23.2.2017, sa navrhovateľ domáha zverenia maloletého S. I., brata navrhovateľa, do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa na tom skutkovom základe, že maloletý S. I. mu bol dočasne zverený do starostlivosti uznesením Okresného súdu Čadca, č. k. 10PPOm 1/2017-13 zo dňa 10.2.2017. Po rozvode manželstva rodičov bol maloletý brat na čas po rozvode manželstva zverený do starostlivosti otca, nakoľko matka sa zdržiavala na neznámom mieste. Otec zabezpečoval riadnu starostlivosť o maloleté dieťa. Navrhovateľ s nimi býval v spoločnej domácnosti. Navzájom mali vytvorený medzi sebou veľmi silný citový vzťah. Dňa 3.2.2017 otec náhle zomrel a starostlivosť o brata prevzal navrhovateľ, čo bola aj vôľa otca, aby sa o brata postaral. S bratom má navrhovateľ nadviazaný dobrý vzťah a brat prejavil záujem, aby mu zabezpečoval

starostlivosť navrhovateľ. Spolu s bratom bývajú v rodičovskom dome, ktorý je v ich vlastníctve. Niekedy sa pri nich zdržiava priateľka navrhovateľa s ich maloletou dcérou Y. I.. Uvažujú o tom, že bude s nimi bývať natrvalo. V záhrade rodinného domu má postavený rodinný dom stará matka z otcovej strany, ktorá sa u nich tohto času zdržiava stále a pomáha im po všetkých stránkach. Navrhovateľ je zamestnaný vo firme Y.-G., G..M..B., Č. ako stavbyvedúci a majster. Jeho čistý mesačný príjem je 375,- € + diéty podľa odpracovaných hodín. Prácu vykonáva v Čadci, ale chodí aj do Českej republiky, avšak poobede sa vracia domov. Doma je každý deň a je s maloletým bratom stále. Zabezpečuje mu riadnu starostlivosť a výchovu. Nemá s ním žiadne problémy. Maloletý brat je samostatný, zodpovedne pristupuje ku svojim povinnostiam, poslúcha ho a rešpektuje. Jeho zdravotný stav je dobrý. Navštevuje 2. ročník G. Š. B. Z. G. D. Č., odbor čašníkov. Dosahuje dobré vyučovacie výsledky. Vyučovanie navštevuje pravidelne. S návštevou školy mu vznikajú zvýšené náklady. Matka sa zdržiava na neznámom mieste, nekontaktuje sa s nimi. Navrhovateľ má zato a má vedomosť o tom, že matka je schopná platiť výživné na maloletého S. mesačne v sume 300,- €. Pri rozvoде manželstva bolo určené výživné v sume 120,- €, avšak v tom čase maloletý S. navštevoval základnú školu a tohto času sa zmenili pomery na jeho strane v tom smere, že navštevuje strednú školu, ktorá je finančne náročnejšia. Okrem výdavkov, ktoré má navrhovateľ na maloletého S., platí mesačne aj za elektriku (elektrické kúrenie) a rozhlas sumu 270,- €, štátny príspevok do fondu rozvoja bývania vo výške 55,- €, internet mesačne v sume 23,- €, za vodu sumu vo výške 30,- €, komunálny odpad. Maloletý S. nosí okuliare, s čím má zvýšené náklady. Za okuliare hradí približne 150,- €. Náklady na cestovné má mesačne v sume 25,- €, oblečenie, obutie mesačne v sume 100,- €, hygienické potreby v sume 50,- €, stravu v sume 200,- €, školské potreby v sume 30,- €, oblečenie na prax a iné. Zdravotný stav navrhovateľa je dobrý a chce sa riadne postarať o svojho brata.

2) Návrh na začatie konania spolu s prílohami bol matke doručený dňa 14. 3. 2017. Lehota na vyjadrenie k návrhu na začatie konania matke uplynula márne.

3) Matka sa na termín pojednávania, ktorý jej bol doručený v súlade s § 112 CSP dňa 4. 5. 2017 neustanovila. Pojednávanie odročit' nežiadala. Súd preto konal a rozhodol v jej neprítomnosti.

4) Vykonaným dokazovaním, a to výpoveďou navrhovateľa, ako aj oboznámením listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spisovom materiáli 9P 8/2017, najmä návrhu na začatie konania, rodného listu maloletého dieťaťa, úmrtného listu otca maloletého dieťaťa, potvrdenia B. M. zo dňa 20.2.2017, potvrdenia o príjme navrhovateľa, potvrdenia o zdravotnom stave navrhovateľa, potvrdenia o návšteve školy maloletého dieťaťa, správy B. M. zo dňa 22.3.2017, správy ÚPSVaR Čadca, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 24.3.2017, správy ÚPSVaR Čadca zo dňa 23.3.2017, správy Daňového úradu Žilina zo dňa 10.4.2017, výpisu zo živnostenského registra matky maloletého dieťaťa, pripojeným spisom Okresného súdu Čadca, sp. zn. 10PPOm 1/2017 a sp. zn. 10C 159/2010 mal súd zistený nasledovný skutkový stav:

5) Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 10C 159/2010-109 zo dňa 25.9.2012 bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené a maloletý S. I. bol na čas po rozvoде manželstva zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na jeho výživu sumou vo výške 120,- € mesačne. Z odôvodnenia citovaného rozhodnutia vyplynulo, že matka maloletého dieťaťa sa od rozhodnutia v konaní vedenom pod spisovou značkou 5P 55/2010 prevažnú časť času zdržiavala v zahraničí, pričom s pobytom v zahraničí sú nevyhnutne spojené zvýšené výdavky. Súd zhodne s otcom maloletého dieťaťa konštatoval, že matka maloletého zmieleným spôsobom svoju životnú úroveň deklarovala skôr ako dobrú a nie naopak. Ak matka maloletého ako povinná v zahraničí nezískala taký príjem, aby po úhrade vlastných nevyhnutných výdavkov mohla plniť súdom určené výživné na maloletého syna, napriek tomu sa zdržiavala v zahraničí a nevykonávala svoju registrovanú živnosť v Slovenskej republike ako naposledy súdom zistený zdroj svojho príjmu, ani nepoberala prípadné dávky ako čiastočnú náhradu príjmu za splnenia podmienok podľa slovenských predpisov, jej konanie súd posúdil ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho príjmu alebo majetkového prospechu v zmysle § 75 Zákona o rodine.

6) Uznesením Okresného súdu Čadca, č. k. 10PPOm 1/2017-13 zo dňa 10.2.2017 s právoplatnosťou dňa 4. 3. 2007 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého S. I. dočasne zveril do starostlivosti brata S. I., nakoľko podľa odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že maloletý sa ocitol bez akejkoľvek starostlivosti svojich rodičov. Jeho život, zdravie, priaznivý vývoj je vážne ohrozený a narušený.

7) Navrhovateľ vo svojej výpovedi zotrval na podanom návrhu na zverenie maloletého do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedol, že pri starostlivosti o maloletého brata mu pomáha otcova mama. Brat ho rešpektoval, mali spolu a aj majú spolu dobrý vzťah. Maloletý brat mal niekedy svoj svet, ovplyvňovali ho kamaráti. Na základe jeho žiadosti bol tohto času maloletý brat umiestnený do centra pre drogovu závislých. Bola to jeho snaha S. pomôcť, pretože vedel, akých mal kamarátov, vedel, že požívali drogy. Ináč ho maloletý brat rešpektuje. Keď treba niečo doma pomôcť, pomôže. Myslí si, že maloletý S. prišiel k týmto drogám v dôsledku toho, že matka sa o neho nezaujímal a vplyv na to mala aj smrť otca. Celé to bolo spôsobené ťaživou situáciou, ktorá v jeho živote vznikla. S maloletým bratom je v kontakte, 2-krát do týždňa si s ním volá. Maloletý brat si uvedomuje situáciu a mrzí ho to. Vie, že urobil hlúposť. Ospravedlnil sa jemu a rovnako tak aj babke. Keď sa s ním rozprával, povedal mu, že chce pokračovať v štúdiu, nechce to nechať tak. Matka ich nekontaktuje. Nekomarkovala ich ani po pohrebe otca, ale o pohrebe otca vie, pretože jej mama, a tak isto aj N. C. na pohrebe boli. Matka sa o maloletého S. nezaujíma. Maloletému S. sa neozvala ani po smrti otca, rovnako tak ani jemu. Nezaújímal sa od úmrtia otca o to, čo bude s maloletým S.. Navrhovateľ tiež uviedol, že si myslí, že mama tohto času pracuje ako pornoherčka. Mala by bývať niekde v Českej republike. Vlastnila auto. Vie, že toto auto predala a aj komu ho predala. Predala ho približne za 3.400,- € N. C.. Videl tiež fotky na internete, že mama chodila po dovolenkách, bola v Ázii, v Malajzii, na Bali. S. tiež poslala pozdrav, že bola na Bali a že sa tam má dobre. Z facebooku je mu zrejmé, že matka sa stará iba sama o seba. Naposledy na facebooku videl, že mama bola v Indonézii. Má tam fotku s nejakou Aziatkou. Toto zistil asi pred dvoma mesiacmi, ale kedy tam bola, to presne nevie, ale vidí, že mama chodí stále hore-dole. Ako často na tieto dovolenky chodí, nevie, pretože nie je s ňou v kontakte, iba vidí, keď matka pridá nejakú fotku. Myslí si, že mama berie tvrdé drogy, pretože keď s ňou naposledy bol, tak vtedy bola mimo a tiež o tom aj počul. K výpisu zo živnostenského registra navrhovateľ uviedol, že na živnostenskom liste je jeho mama, avšak salón bol dávno zrušený. Bolo to ešte v čase, kedy matka s otcom spolu boli. Od podania návrhu na začatie konania matka maloletému bratovi nič neuhradila, ani mu nič iné neposkytla a ani sa maloletému S. neozvala.

8) Ku svojim pomerom a maloletého brata navrhovateľ uviedol, že maloletý brat v súčasnosti sirotsky dôchodok nepoberá. O tento sirotsky dôchodok požiadali, ale nebolo o ňom ešte rozhodnuté. Na maloletého brata má náklady v zariadení. Hneď, ako ho do zariadenia zobrali, tak od neho pýtali 20,- € + dal mu tam vreckové. Kupuje mu tam potraviny, oblečenie. Brat od neho pýtal, aby mu kúpil tepláky, tenisky, čo mu aj kúpil. Tepláky stáli okolo 11,- €, tenisky okolo 20,- €. Tieto veci má na voľný čas. Myslí si, že pobyt maloletého S. v zariadení bude hrazený zo zdravotného poistenia. Nikto mu tam nepovedal, že za tento pobyt bude niečo platiť. Na ostatných výdavkoch, ktoré uviedol v podanom návrhu, zotrval. Navrhovateľ ďalej uviedol, že je zamestnaný v spoločnosti Y.-G., príjem má vo výške približne 500,- € v čistom. Má vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu. S matkou dieťaťa žijú spolu a spolu aj hospodária.

9) Kolízna opatrovníčka maloletého dieťaťa uviedla, že na strane maloletého došlo k určitým zmenám v tom smere, že od apríla je podmienenečne vylúčený zo školy, ktorú navštevoval. Ak by mal záujem pokračovať v štúdiu, môže začať od 1.9.2017. K vylúčeniu, resp. prerušeniu štúdia došlo u maloletého z dôvodu, že bolo u neho zistené požívanie drog, a to amfetamínu a metanfetamínu na základe vyšetrenia zo dňa 11.4. a z toho dôvodu úrad začal podnikáť kroky v prípade pomoci maloletému a požiadal o jeho umiestnenie na liečbu pre drogovu závislé osoby do C. X., kde sa maloleté dieťa od 19.4.2017 nachádza. Maloletý S. bol v zariadení navštívený 5.5.2017. Vyjadril sa, že sa celkom dobre adaptoval v zariadení. Má sa tam dobre. Určité veci si uvedomil, že robil zle a túto liečbu chce ukončiť riadne, ako sa má a po návrate domov by sa chcel riadne zapojiť do života. Nechce už viac užívať drogy. Od 1.9.2017 by chcel pokračovať v štúdiu na G. B. O. B. Z. G.. Pokiaľ ide o matku, maloletý uviedol, že matka sa s ním nekontaktuje, nevie o nej nič. Maloletý je telefonicky v kontakte so svojim bratom navrhovateľom a starou matkou. Navrhovateľ tam chodí iba v prípade, ak maloletý potrebuje nejaké veci. Tie mu navrhovateľ vždy donesie, ako treba. Počas pobytu v zariadení u maloletého nedošlo k nejakým problémom. Zúčastňuje sa komunit, zatiaľ iba pasívne, počúva, čo sa deje, nevyjadruje sa. Je ľahko ovplyvniteľný, má tendencie, keď sa niečo deje, pridať sa ku skupine, ale zatiaľ je všetko pod kontrolou. Dúfajú, že tých 10 týždňov zostane na liečbe a potom sa riadne zaradí do života. Kolízna opatrovníčka odporučila zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa a odporučila, aby bolo určené výživné vo výške, ako požaduje navrhovateľ, nakoľko si myslí, že i keď maloletý má prerušené štúdium do 1.9.2017, od 1.9. nastúpi riadne do školy, nakoľko chce ukončiť štúdium a zaradiť sa riadne do života. Ďalej kolízna opatrovníčka uviedla, že pokiaľ bude maloletý S.

vylúčený zo školy, nebude mať žiaden príjem a všetky dávky, sirotské, všetko sa mu zastaví, pričom jeho výživu sú povinní zabezpečiť rodičia.

10) Podľa úmrtného listu N. I., T. XX.X.XXXX, ktorý úmrtný list je zapísaný v knihe úmrtí Matričného úradu Č. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX, otec maloletého dieťaťa N. I. zomrel dňa X.X.XXXX.

11) Podľa potvrdenia B. M. navrhovateľ i maloleté dieťa majú spoločné trvalé bydlisko na adrese M. Č.. XXXX.

12) Podľa potvrdenia spoločnosti Y. G., G..M..B.. navrhovateľ je zamestnaný v uvedenej spoločnosti od 18.5.2016 na dobu neurčitú. Za rok 2016 mal vyplatenú čistú mzdu v sume 2.500,- € a diéty v sume 84.000,- Kč. Jeho čistý mesačný príjem od 1.1.2017 je vo výške 375,- € + diéty podľa odpracovaných dní približne 12.000,- Kč.

13) Podľa potvrdenia ošetrojúceho lekára I. N. Y., všeobecného lekára pre dospelých, je zdravotný stav navrhovateľa vzhľadom k veku dobrý. Po stránke zdravotného stavu je schopný postarať sa o maloleté dieťa.

14) Podľa správy B. M. zo dňa 22.3.2017 navrhovateľ je slobodný, pracuje vo firme Y., G..M..B., je spoluvlastníkom rodinného domu, má vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére. Matka I. I. nemá v obci M. trvalý ani prechodný pobyt, od 9.7.2014 býva v Č.. Iné skutočnosti obci známe nie sú.

15) Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 24.3.2017 rodičia maloletého dieťaťa boli rozvedení a maloleté dieťa bolo na čas po rozvode manželstva zverené do osobnej starostlivosti otca. Matka bola zviazaná platiť výživné k rukám otca mesačne v sume 120,- €. Matka sa údajne zdržiavala aj zdržiava na neznámom mieste. Maloletý S. býva spolu s otcom a plnoletým bratom S. v rodinnom dome. Otec sa o syna riadne staral, všetci traja mali spolu nadviazaný veľmi dobrý citový vzťah. Dňa 3.2.2017 otec maloletého náhle zomrel a starostlivosť o brata prevzal jeho plnoletý brat S., čo bolo údajne prianím aj ich otca. Maloletý S. bol neodkladným opatrením Okresného súdu Čadca, sp. zn. 10PPOm 1/2017 zo dňa 10.2.2017 dočasne zvereny do starostlivosti navrhovateľa, ktorý mu zabezpečuje riadnu starostlivosť. Zdržiava sa pri nich často aj stará matka zo strany otca, ktorá má rodinný dom v blízkosti. Pomáha im pri domácich prácach (navariť, opraviť, ožehliť, upratať) a snaží sa im pomôcť prekonať aj ťažké chvíle zo straty otca. Niekedy k nim chodí aj teta, sestra ich otca, ktorá býva v Y. T. I.. Súrodenci bývajú v novopostavenom rodinnom dome, ktorý je už v osobnom vlastníctve oboch bratov. V dome sa nachádza kuchyňa spojená s jedálňou, obývací izba, 3 izby (otcová, S. a maloletého S.) a hygienické zariadenie. Všetky miestnosti sú priestrané, slnečné a zariadené moderným nábytkom vybavené elektronikou, spotrebičmi, vkusne sú doladené modernými doplnkami. Miestnosti sú udržiavané vo vzornom poriadku a čistote. Navrhovateľ je slobodný, má vyživovaciu povinnosť voči maloletej Y. I., T. XX.X.XXXX. Momentálne nebývajú v spoločnej domácnosti, avšak riadne si plní vyživovaciu povinnosť a s dcérou sa pravidelne stretáva. Navrhovateľ pracuje vo firme Y. G., G..M..B.. ako stavbyvedúci a majster. Jeho čistý mesačný príjem je okolo 375,- € + diéty, ak prácu vykonáva aj v Českej republike. Domov chodí každý deň, aby bol s bratom. Vychádzajú spolu veľmi dobre, rozumejú si, brat ho rešpektuje. Maloletý S. prejavil záujem, aby mu starostlivosť do plnoletosti zabezpečoval jeho brat. Jeho i navrhovateľov zdravotný stav je dobrý. Tohto času na maloletého S. nedostávajú žiadne financie, všetko je v štádiu vybavovania (sirotský dôchodok, prídavok na dieťa). Navrhovateľ tohto času zabezpečuje chod domácnosti a výživu maloletého S., ako aj ostatné výdavky, iba zo svojho príjmu, avšak je to finančne náročné všetky tieto výdavky pokryť. Navrhovateľ uviedol, že má pravidelné mesačné výdavky na elektriku a za rozhlas v sume 270,- €, majú elektrickú kúrenie, platí štátny príspevok do fondu rozvoja bývania v sume 55,- €, internet 23,- €, za vodu 30,- €, za komunálny odpad. S. ku dňu podania správy dával mesačne na cestovné sumu 25,- €, oblečenie, obutie 100,- €, hygienické potreby 50,- €, stravu 200,- €, školské potreby 30,- €, oblečenie na prácu a iné. S. nosí okuliare, za ktoré hradia 150,- €. Ak majú problémy s financiami, stará matka im pomôže. Ťažko sa im to prijíma, nakoľko stará matka má nízky dôchodok a musí si potom niečo odoprieť. Matka doposiaľ na výživu maloletého S. neposlala žiadne peniaze. O matke nemajú žiadnu vedomosť, kde sa zdržiava. Neudržiava s nimi žiaden kontakt, neozvala sa ani po smrti otca. Navrhovateľ však vie, že matka je schopná plniť si vyživovaciu povinnosť voči S. v sume 300,- €, čo sa bude snažiť preukázať na súdnom pojednávaní. Úrad šetrením zistil, že

navrhovateľ zabezpečuje svojmu maloletému bratovi riadnu starostlivosť, majú spolu nadviazaný veľmi dobrý vzťah a je v záujme maloletého, aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti brata. Úrad odporučil vyhovieť návrhu navrhovateľa v celom rozsahu.

16) Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 23.3.2017 matka nepoberá žiadne štátne sociálne dávky ani dávku v hmotnej núdzi.

17) Podľa oznámenia Daňového úradu Žilina matka je registrovaná na Daňovom úrade Žilina. Nepodala daňové priznanie za rok 2015 a 2016. Matka má podľa výpisu zo živnostenského registra aktívnu živnosť.

18) Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 52 CMP Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19) Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa ako jeho brata. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že otec maloletého dieťaťa zomrel a matka o dieťa záujem nejaví. S dieťaťom sa nekontaktuje. Navrhovateľa, ani maloleté dieťa nekontaktovala ani po tom, čo otec, ktorému bolo maloleté dieťa rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 10 C 159/2010-109 zo dňa 25. 9. 2012 zverené na čas po rozvoде manželstva do starostlivosti, zomrel. Na základe uvedeného súd konštatuje, že podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa rodičmi nie sú dané, keďže otec je zomrelý a matka o dieťa záujem nejaví. Zároveň súd v starostlivosti navrhovateľa o maloleté dieťa nemal zistené žiadne nedostatky. Naopak navrhovateľ po zistení negatívneho správania maloletého dieťaťa promptne a v prospech maloletého dieťaťa vyhodnotil celú situáciu a v súčinnosti s kolíznym opatrovníkom prijal správne riešenie, prospešné pre ďalší zdravý vývoj maloletého dieťaťa, keď pristúpil k jeho umiestneniu do zariadenia pre drogovu závislých, kde je maloletému dieťaťu poskytnutá odborná pomoc a zároveň tým aj maloleté dieťa vyňal z negatívneho vplyvu jeho kamarátov. V zariadení maloleté dieťa pravidelne kontaktuje, zaujíma sa o maloletého, podporuje ho. Pomáha mu zvládnuť zložitú situáciu spôsobenú smrťou jedného a nezaujmom druhého z rodičov. Navrhovateľ od úmrtia otca sám zabezpečuje starostlivosť o maloletého brata. Zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa ako brata maloletého odporučil aj kolízny opatrovník maloletého. Súčasne navrhovateľ spĺňa všetky požiadavky kladené na osobu, ktorej môže byť maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle § 45 Zákona o rodine. Z uvedených dôvodov súd preto vyhodnotil zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa ako v celom rozsahu súladné so záujmami maloletého dieťaťa a prospešné pre jeho ďalší zdravý vývoj. Zvereniu maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa podľa názoru súdu nebráni ani to, že ku dňu rozhodovania súdu sa maloletý nachádza v zariadení pre drogovu závislých, keďže do tohto zariadenia nebol umiestnený na základe úradného rozhodnutia, ale rozhodnutia navrhovateľa, ktorému bol neodkladným opatrením, č. k. 10 PPOm 1/2017-13 zo dňa 10. 2. 2017 zverený do starostlivosti. Preto zo všetkých uvedených dôvodov súd maloleté dieťa zveril do náhradnej osobnej starostlivosti brata S. I., ktorý bude povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, ako ju vykonáva matka. Súčasne je brat maloletého oprávnený zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa v bežných veciach.

20) Keďže súd maloleté dieťa zveril do náhradnej osobnej starostlivosti jeho brata, rozhodoval ďalej o výške vyživovacej povinnosti matky na maloleté dieťa tak, aby výživné zodpovedalo odôvodneným

potrebám maloletého a zároveň jeho výška bola i v schopnostiach a možnostiach matky. Maloletý je vo veku dospievajúceho mladého muža, ktorý má výdavky na základné životné potreby, ako je strava, oblečenie, obuv, hygienické potreby, ako aj potreby kultúrneho a spoločenského využitia vyššie, než tomu bolo v čase posledného rozhodnutia o výživnom rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 10 C 159/2010-109 zo dňa 25. 9. 2012. Má tiež náklady spojené s bývaním, ako aj náklady spojené so svojim zdravotným stavom, keďže nosí okuliare a v súčasnosti sa lieči i z drogovej závislosti. Nemá žiadny príjem. Ku dňu rozhodovania súdu o nároku na sirotsky dôchodok rozhodnuté nie je. S prihliadnutím k takto preukázaným pomerom maloletého, ako aj s prihliadnutím k tomu, že maloletý nemá žiaden príjem, súd navrhovateľom navrhovanú výšku výživného na maloletého považoval za dôvodnú a zodpovedajúcu potrebám maloletého. Zároveň uvedenú sumu výživného súd považoval aj za sumu, ktorá je v schopnostiach a možnostiach matky maloletého dieťaťa. Matka maloletého dieťaťa napriek tomu, že jej bol návrh na začatie konania doručený, sa k tomuto návrhu nevyjadrila. Nenamietala voči navrhovanej výške výživného na maloleté dieťa. Zostala procesne pasívna. Nešpecifikovala a nepreukázala svoje osobné, majetkové a zárobkové pomery, a keďže má naďalej aktívny živnostenský list, možno podľa názoru súdu túto jej procesnú pasivitu a nepreukázanie pomerov v nadväznosti na vyššie citovaný § 63 ods. 1 Zákona o rodine vyhodnotiť tak, že výška jej predpokladaného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. Zároveň súd pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti matky prihliadal i na to, že matka sa o maloleté dieťa žiadnym spôsobom nezaujíma, ani sčasti neplní svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu naturálnou formou. Preto zo všetkých uvedených dôvodov súd určil výšku vyživovacej povinnosti matky k maloletému dieťaťu vo výške 300,-- € mesačne.

21) Pokiaľ ide o časový okamih, od ktorého súd vyživovaciu povinnosť matky určil, súd v nadväznosti na vyššie citovaný § 77 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého výživné na maloleté dieťa je možné priznať aj spätne pred začatím súdneho konania, a to najdlhšie tri roky spätne odo dňa začatia súdneho konania, ak takéto spätné priznanie výživného odôvodňujú dôvody hodné osobitného zreteľa, tento časový okamih, od ktorého matku zaviazal k plateniu výživného, určil od 3. 2. 2017, nakoľko bol toho názoru, že na takéto spätné výživné aj za obdobie pred začatím súdneho konania sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvodom hodným osobitného zreteľa pre takéto spätné priznanie výživného je podľa názoru súdu celá životná situácia, ktorá od 3. 2. 2017 v rodine navrhovateľa a maloletého dieťaťa nastala, kedy navrhovateľ musel najskôr riešiť situáciu spojenú s úmrtím otca a jeho pohrebom a až následne mohol riešiť otázku vyživovacej povinnosti matky k maloletému bratovi. Zároveň od uvedeného dňa navrhovateľ zabezpečoval v celej miere aj starostlivosť o maloleté dieťa. Preto súd matku maloletého dieťaťa zaviazal k povinnosti prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výške 300,-- € mesačne počnúc od 3. 2. 2017.

22) Zameškané výživné za obdobie od 3. 2. 2017 do 12. 5. 2017 súd vyčíslil vo výške 994,62 € ako súčet pomernej časti výživného za mesiac február 2017 vo výške 278,46 € (300,-- € / 28 dní x 26 dní), výživného za mesiac marec 2017 v sume 300,-- €, výživného za mesiac apríl 2017 v sume 300,-- € a pomernej časti výživného za mesiac máj 2017 v sume 116,16 € (300,- € /31 dní x 12 dní), od ktorého výživného neodčítal žiadnu sumu, nakoľko v konaní nemal preukázanú žiadnu úhradu výživného zo strany matky v uvedenom období. Uvedenú sumu zameškaného výživného súd matke povolil splácať v splátkach vo výške 50,-- € mesačne tak, aby nedošlo k ohrozeniu uspokojovania jej základných životných potrieb, a to pod sankciou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich.

23) Výživné i zameškané výživné zároveň súd v súlade s § 45 ods. 8 Zákona o rodine uložil matke platiť počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti maloletého dieťaťa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca.

24) Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nemal zistené žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali výnimky pri rozhodovaní o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.